

Odůvodnění

návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 164/2002 Sb., o podmínkách přístupu k informacím v informační databázi České národní banky – Centrální registr úvěrů, ve znění vyhlášky č. 292/2010 Sb.

I. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Návrh novely vyhlášky č. 164/2002 Sb., o podmínkách přístupu k informacím v informační databázi České národní banky – Centrální registr úvěrů, ve znění vyhlášky č. 292/2010 Sb., byl vypracován v návaznosti na společné závěry pracovní skupiny České národní banky a bank a poboček zahraničních bank sdružených v České bankovní asociaci.

V rámci § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 164/2002 Sb. jsou stanoveny podmínky, za kterých jsou uživatelé z řad bank oprávněni přistupovat k individuálním klientským úvěrovým datům evidovaným v Centrálním registru úvěrů (dále jen „CRÚ“). Jsou zde stanoveny účely, pro které je možné data z CRÚ využívat.

Od roku 2020 probíhá v České národní bance (dále jen „ČNB „) projekt přepojení CRÚ na data AnaCredit. Cílem projektu je odstranit v podstatě duplicitní sběr granulárních dat o úvěrech a úvěrovém riziku od bank a poboček zahraničních bank (sběr dat pro účely AnaCredit a sběr dat pro CRÚ), který kapacitně zatěžuje jak vykazující banky, tak ČNB. Zároveň je třeba zajistit věcný a technologický upgrade CRÚ. Cílem je zachovat na informace/atributy bohatší sběr dat AnaCredit a nad daty AnaCredit vybudovat v podstatě nový CRÚ.

Pro účely tohoto projektu byla založena společná pracovní skupina ČNB-ČBA k přepojení CRÚ na data AnaCredit, v rámci které ČNB diskutovala s bankami a pobočkami zahraničních bank sdruženými v České bankovní asociaci novou podobu CRÚ a jeho celkové nastavení. V rámci této pracovní skupiny vznesly banky požadavek na rozšíření účelů pro využití dat CRÚ i na opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „AML/CFT“) a opatření proti podvodům. V případě AML/CFT banky deklarovaly potřebu prověřit společnosti, ve kterých v minulosti působil stávající žadatel/dlužník, ale nejedná se o osoby ekonomicky spjaté (např. tichý společník, propojení přes osoby blízké nebo osoby, u kterých banky mají důvodné podezření, že fakticky společnost ovládají, apod.). S ohledem na stávající mezinárodní situaci je rovněž dále vhodné doplnit i účely provádění mezinárodních sankcí. Cílem novely vyhlášky č. 164/2002 Sb. je tedy rozšířit okruh účelů pro využití dat CRÚ, a tím usnadnit participujícím bankám a pobočkám zahraničních bank plnění zákonných požadavků v oblasti provádění některých opatření AML/CFT a proti podvodům a pro účely provádění mezinárodních sankcí.

Úprava textu § 3 odst. 6 a 7 vyhlášky zajistí, že ze strany uživatelů registru budou určeny pověřené osoby, které budou oficiálním kontaktem pro komunikaci mezi ČNB a jednotlivými bankami v rámci CRÚ a které budou nadále zajišťovat správu uživatelů CRÚ v jednotlivých bankách a pobočkách zahraničních bank.

Vzhledem k tomu, že po spuštění nového CRÚ dojde k ukončení sběru dat pro CRÚ, bude zrušena vyhláška č. 273/2014 Sb. o sestavování a předkládání informací pro informační

databázi České národní banky – Centrální registr úvěrů bankami a pobočkami zahraničních bank.

Právo Evropské unie se na danou problematiku nevztahuje.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Návrh vyhlášky je v souladu s rozsahem zákonného zmocnění na vydání prováděcího předpisu podle ustanovení § 38a odst. 4 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 126/2002 Sb. a zákona č. 285/2009 Sb.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie

Předmět úpravy navrhované novely vyhlášky, týkající se přístupu k informacím v CRÚ, není evropským právem upraven, pouze provádí ustanovení § 38a zákona o bankách.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

V souladu s rozsahem zákonného zmocnění se rozšiřuje okruh případů pro využití dat CRÚ. Tím se usnadní participujícím bankám a pobočkám zahraničních bank plnění zákonných požadavků v oblasti provádění některých opatření v oblasti AML/CFT a proti podvodům a pro účely provádění mezinárodních sankcí.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální a jiné specifické dopady

Vzhledem k povaze změn nebude mít navrhovaná úprava dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty. Návrh vyhlášky nemá negativní dopad na podnikatelské prostředí. Navrhovaná úprava je reakcí na požadavky bank jako uživatelů registru.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní sociální dopady, ani nemá žádné dopady na spotřebitele, na oblast rovnosti mužů a žen, na ochranu práv dětí, na rodiny a plnění funkcí rodiny, na specifické skupiny obyvatel, na osoby sociálně slabé, ani na osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní dopady na životní prostředí, na územní samosprávné celky, nemá dopady na bezpečnost nebo obranu státu, ani na výkon státní statistické služby.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, která by vytvářela prostor pro diskriminaci.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s obecným nařízením GDPR o ochraně osobních údajů, ani se zákonem č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů. Novela vyhlášky neznamená nové zpracování osobních údajů ani se novelou nemění rozsah nebo způsob zpracování osobních údajů. Právním titulem pro zpracování je nadále splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje, a také splnění úkolů ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterými je správce pověřen. Také na zhodnocení nezbytnosti a přiměřenosti zpracování se novelou nic nemění, k určitému rozšíření dochází pouze z pohledu využití údajů tak, aby data z CRÚ mohla být využívána i pro opatření v oblasti AML/CFT a proti podvodům a pro účely provádění mezinárodních sankcí. I k této úpravě

dochází v souvislosti s plněním zákonných povinností, když cílem je usnadnit participujícím bankám a pobočkám zahraničních bank plnění zákonných požadavků ve zmíněné oblasti. Novela proto neznámá poškození do zájmů či práv subjektů údajů, ani pro ně nepřináší žádná nepřiměřená rizika.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Vzhledem k povaze vyhlášky navrhovaná právní úprava nevytváří prostor pro korupční rizika.

9. Zhodnocení souladu návrhu právního předpisu se zásadami digitálně přívětivé legislativy

Vyhláška není v rozporu se zásadami digitálně přívětivé legislativy.

10. Konzultace

Návrh vyhlášky je konzultován s Českou bankovní asociací.

Návrh vyhlášky je rovněž konzultován s Ministerstvem financí.

Návrh vyhlášky nepodléhá konzultaci s Evropskou centrální bankou podle Rozhodnutí rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů.

Předkládaný návrh neobsahuje řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti.

Navrhovanou úpravou se nerozšiřuje ani nezavádí nová regulace. Pouze se rozšiřuje možnost využití dat CRÚ i pro opatření AML/CFT a opatření proti podvodům a pro provádění mezinárodních sankcí. Na základě Plánu vyhlášek na rok 2024 a v souladu s čl. 3.8. a 5.8. Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) se u této vyhlášky neprovádí hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA).

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K Čl. I

K bodu 1

Legislativně technická úprava odstraňuje již nerelevantní poznámky pod čarou.

K bodu 2

V souladu s rozsahem zákonného zmocnění se rozšiřuje okruh případů pro využití dat CRÚ, a tím se usnadní participujícím bankám a pobočkám zahraničních bank plnění zákonných požadavků v oblasti provádění některých opatření v oblasti AML/CFT a proti podvodům nebo pro účely provádění mezinárodních sankcí.

K bodům 3 a 4

Úprava textu § 3 odst. 6 a 7 zajistí, že ze strany uživatele registru budou určeny pověřené osoby, které budou oficiálním kontaktem pro komunikaci mezi ČNB a jednotlivými bankami v rámci CRÚ a které budou nadále zajišťovat správu uživatelů CRÚ v jednotlivých bankách a pobočkách zahraničních bank.

K Čl. II

Vzhledem k tomu, že po spuštění nového CRÚ dojde k ukončení sběru dat pro CRÚ, dochází ke zrušení vyhlášky č. 273/2014 Sb., o sestavování a předkládání informací pro informační databázi ČNB – Centrální registr úvěrů bankami a pobočkami zahraničních bank.

K Čl. III

Účinnost vyhlášky je stanovena dnem 1. ledna 2025.